

Situation, og vilde De saa virkelig forsvare at stemme saaledes, at ved Deres Stemmer faldt den Overenskomst, som for første Gang er opnaaet mellem det islandske og det danske Folk? Turde De virkelig paa tage Dem det Ansvar af Hensyn til, at De er misfornøjet med et eller andet?

Det ærede Medlem siger, at den danske Rigsdag er skubbet til Side. Jeg vil protestere derimod. Den danske Rigsdag har haft Lejlighed til at sende Forhandlere til Island, som er valgte af de forskellige Partier efter en meget indgaaende Drøftelse af hele Sagen, og det er ikke vor Skyld, det er og bliver det konservative Folkepartis Skyld, naar de saaledes frivillig afskærer sig fra den Indflydelse, de kunde have øvet paa en Mængde Enkeltheder, ved ikke at sende en Mand med derop. Det er de Konservatives egen Fejl, og det kan vi ikke gøre ved. Det kan ikke nytte, at de bagefter paaberaaber sig, at den danske Rigsdag eller Dele af den er skudt til Side, naar de selv frivillig ikke har ladet sig skubbe til Side, men har skubbet sig selv til Side, skønt vi meget indtrængende opfordrede dem til at være med. Eet Sted maatte Forhandlingerne føres: paa Island eller i Danmark. I 1907—08 blev de ført her, da stod hele Rigsdagen bagved de danske Kommissionsmedlemmer og kunde øve sin Indflydelse. Det var da vel rimeligt, at naar der nu blev nye Forhandlinger, blev Ligheden opretholdt derigennem, at Forhandlingerne nu førtes paa Island, hvorved Altinget fik den Indflydelse, at det kunde være med. Men det ærede Medlem maa ikke glemme, at Kommissionsforslaget af 1908, som var udarbejdet efter Maaneders omhyggeligt og flittigt Arbejde af en Kommission, hvori der sad retslærde, i høj Grad ogsaa tilhørende det ærede Medlems Parti, og hvor den danske Rigsdag stadig stod bagved, at dette Kommissionsforslag, udmærket i mange Henseender — selv om jeg mener, at det havde visse Fejl, hvad der ogsaa viste sig, men som man ikke den Gang kunde se —, udmærket i mange Maader baade ved selve det Forslag, der blev udarbejdet med saa fuld Tilslutning, og ved de mange Bilag, som fulgte dermed, at dette Kommissionsforslag har været Grundlaget for Forhandlingerne i Aar. Ellers havde det selvfølgelig været umuligt trods al anvendt Flid at tilendebringe Forhandlingerne paa 3 Uger. Men her laa et udmærket Grundlag fra Fortiden, paa hvis Udarbejdelse den danske Rigsdag havde haft fuld Indflydelse, men hvorom Islænderne kunde sige, at de ikke havde haft saa stor Ind

flydelse derpaa. Det er det virkelige Forhold.

Jeg spørger nu: Tør virkelig noget Parti, tør en eneste Rigsdagsmand, hvis hans Stemme var den afgørende, i dette Øjeblik paa tage sig det Ansvar af bringe denne Overenskomst til at strande? Jeg tvivler derom. Jeg tvivler om, at hvis det forelaa saaledes, at det stod paa een Stemme, at denne ene Stemme saa turde forsvare for det danske og det islandske Folk og for vor fælles Fremtid at gaa imod og derved bringe Sagen til at strande. Saa vilde det hele ligge med en uvis Fremtid. Og i dette Øjeblik, da Verdenskrigens Afslutning, da Spørgsmaalet om Folkenes Selvbestemmelsesret er sat paa Verdens Dagsorden, da der forestaar en Fredskongres, hvor ogsaa Danmark har et stort, nationalt Spørgsmaal til Afgørelse, vilde det da være godt og lykkeligt, om vi fra det lille Danmark skulde møde dem med vore nationale Krav uden at have vore egne Sager i Orden? Jeg maa dog mene, at det er en stor Lykke, at det har formet sig saaledes, at der blev taget fat paa Forhandlingerne saa betids, at vi nu, da Verdenskrigen afsluttes, og inden den forestaaende Verdensfredskonference har vore egne Sager i Orden og selv har vist, at vi har villet respektere og formaaet at respektere Folkenes Selvbestemmelsesret. Hvad bliver det dog saa ikke for Smaatterier disse forskellige Ønsker, som næres fra konservativ Side! Det største af dem, som de har lagt allermost Vægt paa, er vel Sikringen af de danske og dermed de færingske Fiskerirettigheder paa Island. I saa Henseende vilde de have Overenskomsten affattet paa evig Tid. Jeg bortser nu fra, hvad det betyder, at Fredstraktater og andre Overenskomster afsluttes paa evig Tid, somme Tider — ja vel sædvanligvis i Fortiden — tilmed i den treenige Guds Navn; jeg henstiller ganske, hvad det nu betyder, hvor megen Vægt man behøver at lægge derpaa! Men hvis de Herrer nu fik Deres Ønske opfyldt, hvis De var i Stand til at gøre Udslaget, saa denne Overenskomst strandede, hvad vilde de saa opnaa for de danske Fiskerirettigheder? At den bestaaende Ordning vedblev at gælde, at der blev ny Strid og Splid mellem Island og Danmark, men at Islænderne bevarede den Ret, de nu har til, hvis de vilde det — en saadan Adfærd fra en vis Side i Danmark, hvorved vi fik den Overenskomst til at strande, der nu er kommet i Stand med saa meget Besvær, vilde have givet saadanne Stemninger deroppe Vind i Sejlene —, at gennemføre Bopælsbestemmelser, der gjorde Færingernes Fiskeri umuligt i